

L'OPINIÓ

Diu que no abdicarà.
Nosaltres tampoc

DIARI D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

EDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Plaça de la Universitat, 6, entresol - Teléfon 24647 - Any IV-Núm. 41 - Barcelona, dimarts, 21 juliol 1931 - Impremta: Tallers, 48 - Preu: 10 cèntims

In ministre revolucionari

Es pot ben dir de ministre de Guerra, Sr. Azafia, que és un veritable revolucionari. En el sentit més alt i més noble de la paraula.

Ell ha dut a terme una revolució profundíssima en el seu Departament ministerial i té posades les màximes esperances en la seva tasca renovadora.

En les diverses qüestions que s'han plantejat de la proclamació de la República ençà, ha defensat sempre el criteri liberal, i concretament respecte a Catalunya opina ara exactament igual que abans de pujar al Poder, quan vingué a Barcelona amb els intel·lectuals que havien alçat la veu a favor nostre en el temps de les persecucions iniquies.

L'altre dia, parlant de la qüestió autònoma, va dir que 'Estat espanyol venia obligat a atorgar als diversos pobles del país l'autonomia que demanessin, sense límits.

Aquesta és la veritable doctrina liberal. Amb homes com Azafia l'entesa seria fàcil i la unió política podria arribar a fer-se indestructible.

Esperem que el seu criteri s'obrirà camí dintre de l'actual Govern i servirà per a encarrilar les coses.

Els diaris de dreta, d'una manera especial ('El Brusi'), ataquen l'actual ministre de la Guerra, motejant-lo de 'jacobí' pel seu darrer discurs magnífic.

Això és la millor prova de la por que els fa aquest ministre, bon amic de Catalunya i noblement revolucionari.

Les obres dels literats, les recerques dels historiadors, les lluites dels polítics, els sofriments dels patriotes abnegats: Tots els esforços de cinquanta anys de catalanisme han estat fets per arribar al moment actual.

Germans: Tingueu consciència de la responsabilitat de l'hora: Voteu i feu votar l'Estatut de Catalunya.

VIATGE DE LA VICTÒRIA

El proper diumenge dia 20 tindrà lloc a Sant Feliu de Guíxols l'aplec a favor de l'Estatut de Catalunya amb l'assistència del Director del Partit d'Esquerra Republicana de Catalunya, celebrant-se un gran miting a la Rambla de Sant Feliu.

Per a passatges i detalls: Centre E. R., Marqués del Duero, 65; Viatges Blaus, Rambla de les Flors, 15, principal; Casa Vilaró, Ferran, núm. 14.

LENIN

(Records)

Acabem de llegir la versió anglesa del llibre de Nadejda K. Krupskaja, vídua de Lenin ('Memories of Lenin'). International Publishers, New York) la traducció catalana del qual sabem que no es farà esperar. El mètode i la lògica formidables del gran marxista, en passar per la dialèctica suau de la seva tímida i delicada companya, guanyen clarors de sentiment que il·luminen la psicologia del revolucionari, descobrint aspectes inèdits i retallant contorns inobservats. Premodina un fals concepte de la figura anímica de Lenin. El llibre de records de la Krupskaja ens mostra l'home quotidià, planer, humaníssim, al costat de l'enorme voluntat destructora i constructora de l'esperit actiu del revolucionari. Antidisciplinari, i al mateix temps antinihilista, Lenin, no ja per ésser qui fou, sinó com a exemple de l'home meravellós, ressurc del llibre de la seva vídua amb una nitidesa d'estàtua vivent. Al costat dels fets històrics, hi els petits detalls de la vida vulgar. Són aquests els que ens mostren l'ànima humana de Lenin al nu i ens ajuden a descobrir els ressorts de la seva poderosa personalitat obsessió.

Vladimir Ilich era, fonamentalment, un home de biblioteca. Tanmateix, quan el lluitador s'acarava amb la lluita, no restava d'ell més que l'home d'acció. Conta Krupskaja que en una reunió de revolucionaris, Schevliaguín, afirmà que calia activar les tasques del comitè per combatre l'analfabetisme. Lenin va riure amb una rialleta seca i maliciosa. «¿Què us diu? Si hi ha algú que vulgui salvar la pàtria des d'aquest comitè, no seré pas jo qui li posarà obstacles...» I tancant un ull amb astúcia, seguí parlant del pla d'acció.

Krupskaja parla d'una gran vaga de correus que veié a París i anota encurosos que el partit socialista francès es mantingué completament al marge, sense intervenció en el moviment, car les vagues, segons deien, eren cosa dels sindicats. De l'única cosa que el partit devia ocupar-se era de la lluita política. I no comprenien la necessitat d'enllaçar la lluita econòmica amb la lluita política.

De tant en tant, al llarg del volum, passen siluetes ràpides de revolucionaris, tallades amb quatre trets nerviosos, però inoblidables. Hi ha, per exemple, la d'aquella Lidia Mijailovna, morta en 1920, quan la Crimea, on visqué els darrers anys de la seva vida, es trobava en poder dels blancs, i la qual moribunda, en el deliri agònic, cridava els seus companys, els comunistes, fins que morí amb el nom estimat del Partit als llavis...

Krupskaja parla de les queixes d'un obrer de la fàbrica de calçat de la carretera de Moscou, que es lamentava que l'imposessin moltes si posava un taló massa cap a la dreta o cap a l'esquerra. «Si poseu el taló on deu posar-se, la multa, al cap i a la fi, potser és merescuda...» — li respongué Lenin.

Conta, també, que quan Lenin era a la presó escrivia amb let per no ésser sorprès, servint-se de petits tinterers fabricats amb molla de pa, que s'empassava quan el guardià obria la portella. «Avui m'he menjat sis tinterers!» — deia Lenin rient. Anota també la cèlebre definició de Plejanov: «El propagandista dona moltes idees a una o diverses persones; l'agitació, en canvi, dona una o algunes idees a una multitud.»

ré la torre allà!» Mes tard, quan la revolució l'apassionava deixà la seva afició, car els escacs l'absorvien massa i eren un obstacle per al seu treball.

Es curiosa la declaració que quan era jove l'interessava molt el llatí. Quan la revista 'Leif', dirigida per Majakovski, publicà un article estudiant l'estil, l'estructura i la composició dels discursos de Lenin, comparant-los amb els dels oradors romans, hom comprengué l'interès que el Lenin, jove, havia sentit pels clàssics llatins. Quan escrivia, conta, que habitualment es passejava amb passa ràpida de l'un extrem a l'altre de la cambra, balbucejant allò que volia escriure. Krupskaja no deia res, car Lenin de ningú no tolerava preguntes. Després, quan sortia a passejar amb la muller, li parlava del que escrivia i del que pensava, cosa que ella ja sabia per haver-li sentit balbucejar. I això arribà a convertir-se per ell en quelcom tan necessari com recitar-se el mateix article abans d'escriure'l. Quan eren a Londres, Lenin es passava els dies a la biblioteca del British Museum, sense entrar mai al museu, que l'avorriria enormement. En canvi a París, no hi havia manera de treure'l del museu de la Revolució de 1848, instal·lat en un pis de mala mort de la rue des Cordeliers, i en el qual Lenin examinava cada dibuix i cada objecte, per insignificant que fos. L'invitaven els conferenciant i li agradava el parlar dels obrers. «El conferenciant diu sempre vulgaritats; l'obrer, en canvi, agafa de seguida el brau per les banyes, posa a l'aire lliure l'essència mateixa del règim capitalista.»

Finalment, i com a remarcada curiosíssima, diem que a Lenin l'art nou de Rússia li semblava foraster i incomparable. Un dia, en una festa, l'actriu Gzovskaya declamava Majakovski: «¡El nostre déu és la carrera — el nostre cor és un tabal!», i avançà directament envers Lenin desconcertat i perplex. «¿Què llegiu? ¡Puxkin!», preguntà un dia a uns joves. «¿Oh, no! — li respongueren — ¡Éra un burgesí! ¡Llegim Majakovski!». Lenin somrigué i respongué, aclucant els ulls: «Em sembla que era millor Puxkin...» A Lenin li agradava molt que li llegissin versos.

Recomanem aquest llibre de la vídua de Lenin a les dones catalanes. És infinitament més interessant que totes aquestes estúpides narracions blanques i roses que a Catalunya, amb inefable carnictoneria, passen encara com a novel·les.

A. ESCLASANS

Qui no vota l'Estatut de Catalunya vota contra la República Espanyola

EL REVOLUCIONARI FRANCÉS I JORDI per Gaston Ry

—Per ara et veig molt tranquil...
—Oh, bé! Ja veurem...

Moment històric, situacions clares

Es possible que no tothom s'hagi donat compte que Catalunya travessa uns dels seus moments històrics més transcendents. Aquests són moments que anys a venir els nostres successors diran: «Aquells catalans de l'any 31...», i la continuació d'aquestes paraules seran de crítica o d'elogi, segons sigui el comportament nostre en aquests moments que vivim; moment únic en tot el que va de la nostra vida.

La lògica ens diu que totes les nostres activitats, que totes les nostres preocupacions hauria d'absorbir-les la renaixença, la nova estructuració del nostre poble. Sembla que advocats com estem a què dintre de pocs dies es decidixi el nostre plebiscit — plebiscit de vida o mort — tot Catalunya hauria de vibrar i d'estar en tensió. No dubto ni per un moment que aquesta vibració i aquesta tensió es produirà el dia 2 d'agost, a l'hora de votar l'Estatut, però, de moment, tota l'atenció dels ciutadans està absorbida per la situació social. Seria enganyar-nos nosaltres mateixos si no constatéssim la realitat d'aquest fet.

No val la pena de fer acusacions, però no vull quedar-me al pap, assenyalar als directius patronals i als directius obrers que molt per damunt de les seves lluites d'interessos i de classe, hi ha l'interès suprem de Catalunya que per a nosaltres no han tingut en compte.

La situació econòmica mundial ha servit perquè molts patrons els vingués com l'anell al dit l'excusa d'unes demandes obreres per a tancar la fàbrica i suspendre momentàniament un negoci, en aquests moments, dubtos. I en canvi, als directius obrers els ha faltat molt de tacte en el plantejament dels conflictes, sobretot per la seva simultaneïtat. Aquest excés i varietat de conflictes fatiga, i no solament fatiga, sinó que econòmicament és una ruïna, en la qual l'obrer hi porta la pitjor part, per tal que no compti amb elements de resistència. Els milions de pessetes en jornals que es porten perduts a causa de les vagues des que es proclamà la República, són milions que tots ells han anat a les costelles dels obrers, i que ja no es podran recuperar mai més.

Desaparegudes les caixes de resistència, solament és aconsellable produir vagues parcials ben localitzades en una indústria o estament determinat; aleshores l'obrer en vaga pot rebre l'auxili dels altres germans que treballen: ara, aquesta simultaneïtat de conflictes porta per conseqüència que ningú no pugui ajudar ningú, i les vagues es resolen per fatiga, per fam o per violència.

El moment històric que vivim necessita situacions clares; als que a pesar de tot persisteixen en el manteniment d'aquest estat caòtic, fatalment els haurem de declarar enemics de Catalunya. FRANCESCO SERINYA

Sobre la nova reglamentació taxista

Contra-objeccions a les possibles objeccions

Color únic (és a dir, uniformitat de color). — Actualment la diferenciació de colors podia en certes circumstàncies arribar a ésser un senyal d'un servei més acurat o més pulcre; es pot, doncs, objectar que l'uniformitat de color impedeix d'afavorir l'empresa que dona més bon servei i a l'ensens no permet gaudir-se'n.

La competència, doncs, en aquest cas està a l'ordre del dia; la companyia que dona més bonificacions, més bon servei (encara que sigui momentàniament perdent-hi, per arribar així a un monopoli de l'indústria), és la que gaudeix del favor públic. Els nostres industrials, no trobant-se en el mateix pla, no podent disposar d'un capital de reserva per a sostenir la competència, s'enfonsen lentament. Les despeses d'amortització forçades per la competència els oteguen.

No obstant, tot això desapareix automàticament si s'aconsegueix estructurar un servei que gaudeixi de totes les garanties necessàries, d'ordre material i moral. Si en lloc d'haver-hi mil vehicles autotaxis que donen bon servei, n'hi ha dos mil cinc-cents, no serà això un positiu avantatge pel públic de Barcelona? La Comissió de Circulació d'aquest Ajuntament, amb les noves bases de reglamentació del servei taxista, amb els seus nombrosos controls, inspectors privats, guarda urbana de circulació i motoristes, amb la seriositat que avala la seva mateixa autoritat, té el ple convenciment que això serà un fet real tantost començin a entrar en vigència les bases esmentades.

No hi haurà, doncs, ni «Taxis Barcelona» ni «David, S. A.», ni «Cambra del Taxis»; hi haurà solament un servei uniforme i perfecte, controlat per l'Ajuntament de Barcelona, garantia suprema per a tots els ciutadans.

A part d'aquests avantatges d'ordre general n'hi ha un d'ordre particular de cabdal importància. El distintiu franja permet fàcilment el tractatge i dificulta el control amb tots els seus corresponents inconvenients (facilitat de canvi de tarifa segons conveniència, traspàs al semi-luxe o al luxe, etc.). En canvi el color únic gaudeix d'innombrables avantatges respecte tot això; els dificultats inheerents a un canvi total de pintura en són la prova contundent.

Modificació de preus. — Les noves

tarifés, o millor dit, la nova tarifa de colors podia en certes circumstàncies arribar a ésser un senyal d'un servei més acurat o més pulcre; es pot, doncs, objectar que l'uniformitat de color impedeix d'afavorir l'empresa que dona més bon servei i a l'ensens no permet gaudir-se'n.

El públic en surt perjudicat? Aparentment, si hom es refereix a la tarifa de 0,30 pessetes quilòmetre, sembla que sí, però si s'estudia una mica més profundament l'afar, es pot veure que seguint el camí de davallada que actualment segueixen els industrials taxistes, dintre de poc seria perillós pujar en qualsevol taxi. No val més, doncs, cercar un equilibri que pot ésser durador si tothom hi posa bona voluntat, i aconseguir així que un dels engranatges de la nostra vida social vagi com cal en perfecta harmonia amb els altres?

L'objecció que es pot fer de per què no s'utilitza la tarifa de 0,50 pessetes quilòmetre, és fàcil de contra-objectar si es té en compte la part moral que ha precedit a la confecció de les bases discutides: s'ha procurat establir el cost del viatge a prorratejar entre el nombre de persones; així, a l'ensenyem que la part beneficiària (aproximadament el 50 per 100) és millora — (0,50-0,40), per una banda —, i per l'altra, atenent el nombre de seients (3-5, més fàcil de repartir), es carrega una mica (0,50-0,60), per la part taxi s'arriba a la tarifa justa necessària per a fer fructífer un negoci avui dia decadent.

Jaume VACHIER.

En assegurar la llibertat dels catalans, l'Estatut farà la grandesa de Barcelona. Han de votar-lo tots els ciutadans barcelonins, si guin o no fills de Catalunya

Les premures suïcides

En aquests moments atapeïts de responsabilitats, quan la nostra Esquerra passa triomfalment de nebulosa a constel·lació magnífica, són moltes les veus que s'escolten, d'ací d'allà, en so de protesta contra determinades anomalies que només existeixen en la imaginació dels eterns protestataris.

Un dels temes preferits per la mena de gent que akudim, és el que fa referència a no haver estat desitjats — in continent — bon nombre de funcionaris, suspects, segons els descontents, d'haver-se mostrat excessivament addictes a les passades dictadures.

No desconexquem que, en veritat, hi ha escampada per les Tinències, per les oficines rectorals i molts altres organismes funcionals del municipi, una multitud incursa en l'acusació suara dita. El cos de secretaris, especialment, sembla, pel que diuen, un dels d'espallats més sobrerament vinculats davant tota autoritat que pagui... o pegui. Negar això, equivaldria a negar l'evidència. Ara bé, de la impunitat absoluta a la ferotgia punidora, hi ha un prudent terme mig i aquest és el que, al nostre entendre, amollin la seva conducta les autoritats, ben nostres, que avul per

avul usdefruïten la direcció més alta dels afers públics.

Certes coses estan molt bé en teoria, però deixen d'estar-ho a la pràctica. El primer deure dels qui assumeixen la tasca adreçadora de governar, és impedir per tots els mitjans que s'interrompi la bona marxa administrativa. I els que protesten més iradament, ignoren el que significa, per exemple, un engranatge municipal, posat en les mans més expertes i hàbils de la terra, si hom prescindeix de cop i volta de la cooperació d'aquells que tenen el deure de dominar pràcticament la connexió, complexa en desmesura, de les rodes i rodetes administratives.

De moment, la presència dels nostres homes als càrrecs públics és ja una garantia contra tota il·licita extralimitació. Cal donar temps al temps.

Quan trobeu un amic, heu d'encetar la conversa amb aquests mots: "¿Esteu disposat a votar l'Estatut de Catalunya?"

Catalans de 1931: La història és un aparell fotogràfic amb l'objectiu de cara a nosaltres. Procurem passar a la posteritat amb el gest que la pàtria reclama. Feu triomfar l'Estatut

EL CAFE, LA PLATJA, EL CAMP D'ESPORTS, EL TREN O EL TRAMVIA: TOTS ELS LLOCS I TOTS ELS MOMENTS SON BONS PER A EXPLICAR L'ESTATUT DE CATALUNYA A AQUELLS QUE NO EL COMPREENGUIN.

DE NOSALTRES DEPENDEN QUE L'ANY 1931 PASSI A LA HISTORIA DE LA PATRIA, O NIMBAT DE GLORIA O VOLTAT DE MENYS. PREU. CAP CATALA NO POT PERMETRE QUE AIXO DARRER ESDEVINGUI. POSEM, DONCS, TOT EL NOSTRE ESFORÇ PER TAL QUE EL REFERENDUM DE L'ESTATUT SIGUI TRIOMFAL.

temps i no afeixugar encara més la tasca dels bons amics que han fet el sacrifici de comprometre repos, salut i afers personals per assumir el govern de la cosa pública. Tots i cadascú dels que hem dut a les corporacions, són prou enèrgics i prou austers per anar quan sigui l'hora a una paulatina depuració de responsabilitats, que destrui quins són els homes dignes i quins els indignes. Exigir-los que donin menjar a les feres, cosa sempre exposada a que paguin justos per pecadors, és una pretenció extemporània, inòcua. Ja hem pogut veure com aquells l'estigma que planava damunt dels quals era prou contundent, han estat eliminats sense contemplacions. Però és precis que l'apert de justícia no esdevingui set venjança. No és hora de demanar noves Forques Caudines.

Altrament, és un procediment molt còmode blasmar i anatematitzar globalment, sense prendre's la molestia de precisar i, en tot moment, donar la cara. Tot ciutadà que pugui demostrar amb proves feafentes que determinat funcionari és culpable, concretament, d'un acte punible, pot i ha de formular, sota la seva exclusiva responsabilitat l'oportuna denúncia a les nostres autoritats republicanes, ben segur que la seva queixa serà atesa i escutada. Demanar sense to ni so una mena d'excomunió contra aquells dels quals hom ha sentit dir això o allò, no és generós ni és digne. Cal no imitar el Llegat del Papa que aconsellava Simó de Montfort: «Ocieu els bons i els dolents. Déu ja farà la tria...»

La presència dels homes d'Esquerra Republicana a les corporacions de Catalunya, portarà a no trigar gaire la creació d'un nou ambient en l'espessida atmosfèrica burocràtica dels organismes que ells dominen. Conseqüència d'aquest fet serà l'automàtica eliminació dels ineptes, dels immorals, dels dilapidadors, dels superbiosos. Aleshores vindrà que ens donem compte que per la nostra vida pública travessa un correntiu indefinible de renovació. I posats a renovar no és de creure que aquells que, amb raó, hom acusa de delictes de lesa ciutadania, puguin eludir l'onada justiciera.

Exigir que afers d'aquesta naturalesa siguin tractats amb precipitació i duresa innecessàries, és empastifar amb una bravada de rancúnia i de servícia l'albada magnífic que el nostre triomf assenyala per a un esdevenidor immediat, esplendorós, de Barcelona, cap i casal de Catalunya.

JOSEP M. FRANCES

Telèfon
D'ESQUERRA REPUBLICANA
DE CATALUNYA
20549